

EU:n ja Yhdysvaltojen kauppaneuvottelut – mistä niissä on kyse?

Osa 1: Markkinoillepääsy

Maataloustuotteet

Maataloustuotteissa tullien poistaminen olisi taloudellisesti tärkeää, sillä kauppa EU:n ja Yhdysvaltojen välillä on mittavaa. Maataloustuotteisiin sovelletaan verrattain korkeita tullitasoja.

Maatalouskaupassa tavoitteena on poistaa merkittävä osa tulleista heti sopimuksen voimaantultua tai lyhyen siirtymäajan kuluessa. Toisena tavoitteena on poistaa mahdollisimman paljon tullien ulkopuolisia esteitä, esimerkiksi tarpeetonta byrokratiaa. Tavoitteena on tasapuolinen pelikenttä EU:n ja Yhdysvaltojen yrityksille. Maataloustuotteiden markkinoillepääsystä neuvotellaan osana sopimusneuvotteluita.

EU:n maatalous- ja elintarvikevienti koostuu valtaosin pitkälle jalostetuista tuotteista, pääsääntöisesti erilaisista juomista. Sen sijaan Yhdysvaltojen maatalouskauppa painottuu perusmaataloustuotteiden vientiin. Tämä painotusero tulee myös näkymään neuvotteluissa, ja on todennäköistä, ettei EU:n ja Yhdysvaltojen välistä maatalouskauppaa avata kokonaan.

Sekä EU:lla että Yhdysvalloilla on kansallisesti merkittäviä, eli niin sanottuja herkkiä tuotteita. Näiden osalta markkinoita avataan todennäköisesti tullikiintiöiden kautta. Tullikiintiö tarkoittaa, että tuotetta voidaan tuoda tullitta tai alemmalla tullilla sovittuun enimmäismäärään saakka.

Vuonna 2014 Suomi vei Yhdysvaltoihin maataloustuotteita yli 48 miljoonan euron edestä ja toi runsaan 83 miljoonan euron arvosta¹. Yli puolet viennistä muodostui maito- ja meijerituotteista ja viljasta. Lisäksi Suomesta viedään Yhdysvaltoihin muun muassa vodkaa ja sianlihaa. Suurin tuontituote on erilaiset kasvi- ja eläinperäiset rasvat ja öljyt. Lisäksi tuotiin alkoholijuomia, hedelmiä ja pähkinöitä, elintarvike- ja lihavalmisteita sekä kalaa ja äyriäisiä.

Maataloustuotteita koskevasta sääntelystä neuvotellaan erikseen. Aiheesta voi lukea lisää kohdasta 2. Sääntely: Terveys- ja kasvinsuojelu.

¹ Tuonti- ja vientiluvut koostuvat CN-luokittelun 01-24 luokkien luvuista. Lähde: Tulli.